

سرمقاله

آسیب‌های عدم پذیرش FATF

ادامه از صفحه یک...سازمان ملل هیچ کشوری امکان تبادل پول با سامنا نداشت.پس از اینکه این تحریم‌ها برداشته شد،تبادل بانکی بین ایران و خارج از کشور منوط به کنواسیون‌هایی بود که باید امضا می کردیم.پیش‌نیان تجارت ایران با کشورهای دیگر با برقراری ارتباط بانکی است.در شرایط کنونی حتی اگر تحریم‌های آمریکا برداشته شود،عدم ارتباط بانکی ایران با دیگر کشورها نمی‌گذارد که مبادلات تجاری ما با سایر کشورها به سادگی انجام شود.پذیرش کنواسیون‌ها،تدوین آیین‌نامه‌های داخلی مرتبط با آن و برقراری ارتباط بانکی با دیگر کشورها برای باز کردن ال سی و تبادل پول، کارهایی است که باید هرچه زودتر انجام شود. بسیاری از کالاهایم از غذا،دارو و پوشاک در لیست تحریم‌های آمریکاعلیه‌ایران قرارندارد،پولی‌مشکل‌مابرای واردات این کالاهایم است کهانتقال پول از ایران با خارج از کشور امکان پذیر نیست. مثال، تجهیزات برق تجدیدپذیر و انرژی‌های پاک در لیست تحریم‌های آمریکا نیست، ولی ما امکان واردات آن را نداریم زیرا برای واردات آن نیاز به ال‌سی داریم؛این در حالی است که نظام بانکی ما در تنگنای عدم پذیرش کنواسیون‌هاست.پیش‌نیاز حل مشکلات سیاسی کشور در زمینه بین‌المللی، آماده کردن نظام بانکی ما برای ارتباط با دنیااست.پذیرش FATF از منظر تسهیل روابط تجاری و کاهش هزینه مبادلات، یکی از گام‌های بلند برای بهبود وضعیت اقتصادی کشور است.نخستین تاثیر مستقیم پذیرش FATF کاهش هزینه صادرات و واردات است.اگرش رایل با به شدت ضعیف‌شده و حذف صفرهای آن در همین راستاست.با امضای این کنواسیون‌ها ارزش ریتال افزایش خواهد یافت.در چنین شرایطی، ما به عنوان نماینده بخش خصوصی انتظار داریم که تصمیم‌گیران کشور موضوع انتقال پول از طریق بانک را تسهیل و امکان آن را فراهم کنند. حتی اگر تحریم‌های ظالمانه آمریکا برداشته‌شودبالاخره ما باید بتوانیم ال‌سی باز کرده و خرید اعتباری کنیم.نظام بانکی ما تاکنون اعتباری تجارت را فراهم‌نکرده است. مناسفانه ما به خاطر نپذیرفتن کنواسیون‌ها درگیر عدم تأمین مالی تجارت هستیم.

یادداشت

بهترین سناریو برای حل مساله قفقاز

ادامه از صفحه یک...نتیجه گرفت که هنوز همه چیز مبهم است چون فقط ترامپ به آن اشاره کرده است. تنها اشارة‌ی که طرف ارمنی، آقای پاشینیان داشته این است که به یک شرکت واگذار خواهد شد؛ اما حاکمیت ما در جاده در این منطقه اعمال خواهد شد. رئیس‌جمهور آذربایجان هم در پاسخ به سؤالی در این باره بیان کرده که آنچه بین طرفین، یعنی آقای پاشینیان و ترامپ گفته شده‌است، درباره بخشی از خاک ارمنستان گفت‌وگو بوده و نه از ارتباط ندارد. تنها اتفاقی که در واشنگتن رخ داده، این است که طرفین توافق کردند که توافق‌نامه صلح را به زودی امضا کنند. هنوز این توافق‌نامه نهایی نشده است، زیرا آذربایجان چند خواسته دارد که هنوز محقق نشده‌است، از جمله تغییر قانون اساسی ارمنستان که آذری‌ها مدعی هستند در آن به بخشی از خاک آذربایجان چشم‌داشت وجود دارد. همچنین، تحدید حدود، یعنی علامت‌گذاری مرزی، هنوز انجام نشده‌است. تازمانی که این دو موضوع به انجام نرسد، توافق‌نامه صلح هم در کار نخواهد بود و وضعیت کردیور مشخص نخواهد شد. به همین دلیل، وضعیت فعلی مبهم است و هر دو طرف، یعنی آذربایجان و ارمنستان، در این باره به‌صورت صریح و روشن موضع‌گیری نکرده‌اند.

اگر این کردیور شکل بگیرد، نحوه شکل‌گیری آن می‌تواند برند ما تهدیدی باشد. اگر طرف آمریکایی در آنجا حضور پیدا کند

و نیروهای امنیتی آمریکایی برای تأمین امنیت شرکت‌های آمریکایی مستقر شوند، این موضوع می‌تواند خطر مهمی از نظر امنیتی و ژئوپولیتیکی علیه ایران ایجاد کند. اگر دو طرف، یعنی آذربایجان و ارمنستان، به توافق برسند که طبق آنچه توافق‌نامه ۲۰۲۰ مسکو به امضا رسیده، خطوط مواصلاتی در اختیار آذربایجان قرار بگیرد و حاکمیت ارمنستان و دریافت عوارض گمرکی از سوی ارمنستان حفظ شود، این وضعیت هیچ خطری برای ایران نخواهد داشت.

آنچه که برخی در داخل عنوان می‌کنند، دالان تورانی ناتویی است که به‌معنای تسلط ناتو بر این منطقه خواهد بود و نه اینکه صرفاً یک جاده تجاری و اقتصادی باشد، یعنی یک منطقه‌ای باشد که غرب از نظر امنیتی و نظامی بر آن مسلط‌شود، اگر چنین باشد، تهدید برای ما خواهد بود. اگر جاده‌ای ایجاد شود که دو طرف را به هم متصل کند و ما بتوانیم اقداماتی انجام دهیم که جاده ارس هم بخشی از بار ترانزیت را بر عهده بگیرد، این موضوع می‌تواند بالاترین سطح منفعت را برای ایران به ارمان بیسازد. این موضوع یک راه‌حل میانه هم دارد یعنی به جای اینکه ارمنستان بخواهد از شرکت‌ها یا کشورهای بین‌المللی استفاده کند، بهتر است که طرفین ابتدا دوجانبه به توافق برسند یا اگر به یکدیگر اعتماد ندارند، از پلتفرم سه‌به سه علاوه‌سه که پس از جنگ ۲۰۲۰ مطرح شد، استفاده کنند.

در این صورت، کشورهای منطقه به‌عنوان ناظر برای راه‌اندازی مسیر ارتباطی حضور خواهند داشت تا طرفین هم خیالشان راحت باشد و کشورهای منطقه مانند روسیه و ایران هم نگرانی از حضور نیروهای بین‌المللی در قفقاز جنوبی نداشته باشند. اتفاقی که در واشنگتن رخ داده، مبهم است و هم روسیه و هم ترکیه هنوز به جمع‌بندی درباره اتخاذ سیاست در این زمینه نرسیده‌اند. امروز شورای عالی امنیت ملی ترکیه به ریاست اردوغان جلسه‌ای خواهد داشت تا درباره این اتفاق در واشنگتن بررسی کنند که دقیقاً چه شده و بر مبنای آن سیاست خود را در پیش بگیرند. تصور من این است که خود ترکیه‌ها هم با توجه به رسد رسانه‌ای که انجام دادم، نگرانی‌هایی نسبت به اینکه ممکن است به هر حال همه اختیارات به دست کشورهای بین‌المللی بیفتد، دارند.

ترخیص فوری و کامل کالاهای اساسی و دارو

ماون گمرک ایران اعلام کرد: کالاهای اساسی و دارو بدون الزام به ارائه کد ساتا، به صورت کامل از گمرکات کشور ترخیص می‌شوند. به گزارش گروه اقتصادی از مهر، علی‌اکبر شامانی اظهار کرد: کد ساتا یا شناسه اظهارنامه تجاری الکترونیکی، کد ۱۴ رقمی است که بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به واردکنندگان کالا اختصاص می‌دهد. این کد پس از تأیید منشأ ارز و ثبت سفارش در سامانه جامع تجارت صادر می‌شود و معمولاً برای تنظیم اظهارنامه گمرکی و ترخیص کالا الزامی است. شامانی با اشاره به تبصره ۳ ماده ۷ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز گفت: به‌منظور مقابله با قاچاق ارز و مدیریت منابع ارزی، در شرایط خاص و بنا به تشخیص شورای امنیت کشور یا شورای عالی امنیت ملی، واردکنندگان موظف به ارائه کد منشأ ارز پس از ثبت سفارش و پیش از ترخیص هستند. وی افزود: انواع کالاهای اساسی، ۲۵ قلم نهاده دامی، دارو، مواد اولیه دارویی و سایر اقلام ضروری که دارای ثبت سفارش باشند، حتی بدون کد ساتا نیز ۱۰۰ درصد قابل ترخیص هستند. این رویه مشابه دوران جنگ تحمیلی ۱۴ روزه، با هدف تسریع تأمین کالاهای حیاتی اجرا می‌شود. ماون امور گمرکی گمرک ایران که در یک برنامه رادیویی سخن می‌گفت، با اشاره به مسیرهای گمرکی سبز، زرد و قرمز بیان کرد: این مسیرها بر پایه سیستم مدیریت ریسک طراحی شده‌اند.

«تجارت» در گفت‌وگو با محمد خوش‌چهره، اقتصاددان شیوه‌های توزیع ثروت در اقتصاد ایران را بررسی کرد

نظام یارانه‌ای نیازمند جراحی

انرژی هم همین وضعیت حاکم است. در واقع این افشار ثروتمند هستند که بیشترین بهره‌ر از این گونه یارانه انرژی می‌برند. ■ **به هر حال قرار است برخی دهک‌های برخوردار از این طرح حذف شوند. فکر می‌کنید چطور می‌توان سطح رفاه عمومی مردم را ارتقا داد؟**

ایجاد رفاه باید به صورت مستمر و پایدار باشد اگر چه روند تحقق آن تدریجی و آرام است. در ایران طی ۱۶سال اخیر که یارانه پرداخت شده نه تنها رفاه مردم بیشتر نشده بلکه بر حجم طبقه فقیر جامعه افزوده شده است. امروز ایرانیان برای داشتن یک خانه حداقلی ابرومند مشکل دارند. برای تأمین کالری روزانه حداقلی مشکل دارند. نرخ رشد جمعیت کاهش پیدا کرده و آمارهای فقر مطلق بالا رفته است. همین امروز که ما با هم صحبت می‌کنیم، هر مرکز آمار ایران گزارش جامع آمارهای اقتصادی و اجتماعی کشور تا مردادماه ۱۴۰۴ منتشر کرده است. مطابق آمارهای هم رشد جمعیت کشور کاهش یافته و هم نرخ تورم بالا رفته است! این روند نشان می‌دهد سیاست توزیع یارانه، سیاستی در راستای کرامت و عزت و رفاه و بهبود سطح زندگی مردم نبوده‌است. ای کاهش همه این منابع هنگفت مالی که برای یارانه‌ها تخصیص یافته، برای حل بحران مسکن و خانه دار شدن مردم و اشتغالزایی و رشد تولید استفاده می‌شد. امروز هم می‌گویم دولت به مردم کالا برگ ندهد، اما حرف این است که نیاید به پرداخت این کالا برگ افتخار کرد. دولت کارآمد دولتی است که بستر مناسب برای تولید ثروت فراهم کند. تازه چهره‌های دولتی مدام اشاره می‌کنند در حال از بین بردن فقر مطلق هستند! واقعاً درد دارد! است که حجم فقر مطلق در جامعه ایرانی تا این حد بالا رفته است. خاطرم هست قبل از انقلاب ما با مار کبیسست‌ها و کمونیست‌ها بحث می‌کردیم و تصویری از ایده‌آل‌های مورد نظر فراهم می‌کردیم. آن‌ها به

افت ۶۵ درصدی قدرت خرید خانوار ها طی ۵ سال گذشته

کارشناس اقتصادی گفت: همزمان با کاهش ۶۵ درصدی قدرت خرید مردم، دریافت وام به یک ضرورت برای بسیاری از خانوارها تبدیل شده که در این زمینه البته باید برنامه ریزی برای افزایش قدرت خرید خانوارها در دستور کار قرار گیرد. حسین محمودی، کارشناس حوزه اقتصادی و کارآفرین درمورد استفاده بهینه از وام در رادیو اقتصاد گفت: با وضعیت اقتصادی موجود و با توجه به کاهش قدرت خرید به بیش از ۶۵ درصد در مقایسه با ۵ سال گذشته و افت ۶۵ درصدی قدرت خرید نشان می‌دهد که خانوارها در بعضی از بخش‌هایاز دارند که به گرفتن تسهیلات اقدام کنند. محمودی ادامه داد: بخشی از این تسهیلات ضروری است و شاید در این صورت، میزان سود تسهیلات برای فرد مهم نباشد اما برای تسهیلات در همه سطوح باید ارزیابی کنیم و محاسبات لازم را در مقایسه با تورم داشته باشیم. برخی از اوقات نرخ تسهیلات قرض الحسنه و ۴ و ۱۰ و ۱۲ درصد است اما بعضی مواقع، نرخ تسهیلات بالا است. این کارشناس حوزه اقتصادی افزود: میزان سود مرکب پرداختی باید پایین‌تر از نرخ تورم باشد و در شرایط رکودی، شاید توصیه‌ای برای تسهیلات نداشته باشیم مگر در شرایط لازم. اما در شرایط تورمی طبیعتاً اگر تسهیلات از آن قیمت‌هم باشد قطعاً توصیه می‌شود که خانواده‌ها بخشی از نیازهای خود را از طریق تسهیلات تأمین کنند و می‌توان به صورت ساده هم، محاسبه کنیم.

دلخور شد که چرا با طرح دولت مخالفت می‌کنم. حرف ما این بود که اگر دولت یارانه ۴۵هزار تومان به همه ایرانیان بدهد، در کوتاه مدت مردم خوشحال می‌شوند اما برای نظام برنامه ریزی و بودجه ریزی کشور مشکل ساز خواهد بود. ضمن اینکه هر چند ۴۵هزار تومان پول در جیب راست مردم گذاشته می‌

شد اما بیش از ۲برابر آن از جیب چپ مردم پول با تورم و گسترش فقر و رشد نقدینگی ...و..برداشته می‌شد.

■ در آن زمان چه کاری باید میشد که نشد؟

دولت باید صدقانه با مردم صحبت می‌کرد و میگفت، یارانه نقدی برای همه تا ۱۱سال توزیع می‌شود. آن هم برای دهک‌های محروم جامعه! اما کاری که انجام شد این بود که یارانه برای مدت زمان نامحدود به همه ایرانیان داده شد. بسیاری از افراد پر جمعیت برای ۱۷الی۱۸مقر یارانه می‌گرفتند. این یارانه باعث شد، بسیاری از اقشار از جمله کشاورزان سطح کشت و تولید خود را پایین بیاورند. تا زمانی که ما در مجلس هفتم بودیم این ایده اجرایی نشد. همه تعجب می‌کردند چرا طیف ما که من و احمد تو کلسی و...بودیم با این طرح مخالف هستیم. امروز مشخص شد که حرف ما درست بود. امروز یارانه نقدی به یک بار سنگین برای اقتصاد ایران بدل شده است. اما بهبودی واقعی در معیشت مردم ایجاد نشد. شاید برای مخاطبان شما جالب باشد که بدانند، ما هموطنانی داریم که در اروپا و آمریکا زندگی می‌کنند و دلاری پول در می‌آورند اما یارانه هم می‌گیرند یا بسیاری از ثروتمندان هم هستند که یارانه می‌گیرند و حاضر به حذف نام خود از لیست یارانه بگیران نیستند. این طرح هر چند ۱۶سال قبل با اهدافی چون عدالانه تر کردن توزیع ثروت اجرایی شد اما در عمل بر شکاف میان فقیر و غنی افزود. نه فقط در بحث یارانه نقدی یک چنین شرایطی وجود دارد بلکه در حوزه یارانه‌های پنهان و آشکار

اقتصاد کلان/ «یارانه دهک‌های هشتم، نهم، دهم و دهم برای تأمین منابع مورد نیاز کالا برگ حذف می‌شود.» این خبری است که احمدمدیری وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی روز دوشنبه در جمع خبرنگاران مطرح می‌کند. ضرورتی که هم در بطن برنامه هفتم توسعه و هم در ردیف بودجه ۱۴۰۴ گنجانده شده تا کمی از بار سنگین دولت برای پرداخت یارانه‌های نقدی کاسته شده و از منابع آزاد شده برای حمایت کالایی از اقشار محروم استفاده شود. اما پرسش کلیدی آن است که ۱۶سال پس از آغاز پرداخت نقدی یارانه‌ها، آیا وضع معیشت و رفاه خانواده‌های ایرانی بهبود یافته یا نه؟ محمد خوش‌چهره اقتصاددان و استاد دانشگاه به عنوان یکی از نمایندگان که در زمان طرح این ایده در زمره مخالفان طرح قرار داشته در گفتگوی اختصاصی با تجارت تلاش کرده به پرسش‌های طرح‌شده در این زمینه پاسخ دهد. او با تأکید بر اینکه اساساً ایده‌ای که پرداخت یارانه را برای همه ایرانیان در بازه زمانی طولانی مدت تجویز کرده باشد، ایده مناسبی نیست می‌گوید:

دولت‌ها باید بسترهای تولید ثروت و مهمتر از آن تعالی و رفح تبعیض را در جامعه فراهم سازند نه اینکه به دارا و ندار به یک اندازه یارانه دهند! به اعتقاد خوش‌چهره نظام یارانه‌ای کشور نیازمند یک جراحی و اصلاح جدی است که باید هر چه سریعتر در دستور کار قرار گیرد.

■ **با گذشت ۱۶سال از اجرای طرح هدفمندسازی یارانه‌ها و پرداخت نقدی یارانه، وزارت کار اعلام کرده به دنبال حذف دهک‌های بالا یی یارانه بگیران و تخصیص منابع حاصل از آن برای کالا برگ است. این تصمیم دولت را چطور ارزیابی می‌کنید؟ ج: تصمیماتی که اخیراً وزارت کار درباره حذف دهک‌های ۸ و ۹ و ۱۰ و تخصیص منابع آن برای تخصیص کالا برگ به دهک‌های کمتر برخوردار گرفته یک امر بدیهی و مبرهن است. اینکه پس از ۱۶سال، تازه ساختار اجرایی در ایران به فکر یک چنین اصلاحات ضروری افتاده، جای سوال دارد. از ابتدا قرار نبود یارانه به صورت فراگیر برای مدت زمان طولانی برای همه ایرانیان باشد. زمانی که در مجلس هفتم حضور داشتم و دولت نهم بحث یارانه‌های نقدی را مطرح کرد، من مخالف اجرای این ایده به این شکل بودم. در آن زمان برخی به من ایراد می‌گرفتند که شما که طرفدار عدالت اجتماعی و حمایت از فقرا هستید چرا با این ایده مخالفت می‌کنید. در آن برهه تأکید کردم اتفاقاً چون طرفدار فقرا هستم با تخصیص یارانه‌های نقدی به این شکل مخالفت می‌کنم.**

■ دلایل مخالف شما با طرح هدفمندسازی یارانه‌ها چه بود؟ چون دولت نهم نهایتاً در سال ۸۹ این طرح را استارت زد؟

در آن برهه من و برخی از همکارانم که به دنبال تحقق عدالت اجتماعی بودیم این استدلال را مطرح می‌کردیم که وضعیت اقتصادی ایران و دهک‌های محروم مانند بیماری است که مشکلات جدی دارد و باید هرچه سریعتر زیر تیغ جراحی‌های بنیادین قرار بگیرد. اما پزشک به جای جراحی لازم، در حال تزریق مسکنم رفیقین به بیمار است. در واقع با این روش نه تنها بیمار معالجه نمی‌شود بلکه به مرفین اعتیاد پیدا کرده و نهایتاً تشنه‌های بیماری برای مدتی پنهان می‌شود تا جایی که دیگر کار از کار بگذرد. در آن زمان گفتیم یارانه نقدی به این شکل بدون اعلام یک نقطه پایانی برای آن، بیشتر مشکل ساز خواهد بود تا گره‌گشا! خاطرم هست آقای احمدی‌نژاد از من

با اعلام بانک مرکزی

آخرین فرصت فروش ارز اربعین اعلام شد

واریز کنند و سپس در تاریخی که اعلام کرده‌اند به شعبات مورد نظر مراجعه کرده و ارز خریداری شده خود را دریافت کنند. همچنین،

فروش ارز اربعین به زائرین بالای پنج سال با ارائه اصل کارت ملی و گذرنامه یا «برگه تردد اربعین» معتبر زائر و طی مراحل مربوطه توسط بانک عامل امکانپذیر بوده و در خصوص زائرین بین پنج تا ۱۵ سال، باید حتماً «اصل شناسنامه» به جای کارت ملی ارائه شود. طبق اعلام بانک مرکزی، تا ۱۹ مردادماه، بیش از یک میلیون و ۸۰۰هزار نفر به مبلغ ۳۴۰میلیارد دلار، ارز اربعین به متقاضیان عرضه شده و فروش ارز برای ارز اربعین، محدودیتی بابت فروش ارز مسافرتی در سال جاری برای متقاضیان ندارد اما دریافت ارز اربعین مشروط به ثبت نام در سامانه سماح است.

■ تکلیف جاماندگان اربعین چه می‌شود؟

باین حال، براساس اعلام قبلی بانک مرکزی، زائرانی که به هر دلیلی از این سفر بازمانده‌اند، براساس تعهدنامه‌ای

اشخاص از آن به عنوان وثیقه تسهیلات اعطائی جهت تأمین سرمایه ثابت و در گردش واحدهای تولیدی استفاده نمایند. در صورت درخواست سپرده‌گذار، متناسب با بازپرداخت تسهیلات، وثیقه‌های ارزی سرمایه‌گذار نیز مسترد می‌گردد. در زمان تسویه اصل و سود سپرده، مؤسسات اعتباری عامل نمی‌توانند سپرده‌گذار را ملزم به دریافت معادل ریالی اصل و سود سپرده نمایند یا به جای ارز در یافت شده، سپرده‌گذار را مکلف به دریافت ارزی دیگر نمایند. «موضوع مستثنی شدن سپرده‌های ارزی از مفاد بخشنامه صدرالذکر در چهاردهمین جلسه مورخ ۲۴ تیر ۱۴۰۴ هیأت عامل بانک مرکزی مطرح و مقرر شد، سپرده‌های ارزی از مفاد بخشنامه ۲۳ اسفند ۱۴۰۰ مستثنی نشوند. لذا، مؤسسات اعتباری

ضمن پرداخت سود به سپرده‌های ارزی اشخاص و رعایت شرایط مذکور در بند قانونی فوق الذکر، می‌توانند از آن به عنوان وثیقه تسهیلات اعطائی جهت تأمین سرمایه ثابت و در گردش واحدهای تولیدی استفاده نمایند. بانک‌ها موظفند مراتب را به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه ۱۶ مرداد ۱۳۹۶ به تمامی واحدهای بانک ابلاغ کنند و اقدامات و هماهنگی‌های لازم به منظور اجرای دقیق بخشنامه را به عمل آورند.